

שאלות לשינון וחזרה פרק ז' מסכת "ברכות".

משנה א'

א. מה זה זימון בזמן המשנה? בזמן המשנה היה המזמן אומר את ברכת הזימון "הב לך ונברוך" וכו' ואח"כ היה מברך בקול את ברכת המזון, והשומעים עונים אמן ויוצאים ידי חובה בברכתו.

ב. מה זה "דמאי"? "דא מאי" - זה מה. כלומר: תבואה שיש עליה ספק אם היא מעושרת או לא, [שקונים אותה מעמי הארצות].

ג. מה זה "טבל"? תבואה שבודאי עדיין לא נתנו ממנה תרומות ומעשרות.

ד. האם מזמנין על הכותי? ומדוע? כן, מזמנין על הכותי, כלומר: שהוא מצטרף לברכת הזימון. מפני שמאמין בתורה שבכתב.

ה. האם מזמנין על הנכרי? לא, נכרי לא שייך במצוות, ולכן לא מצטרף לזימון.

ו. מה עושים עם מעשר ראשון? "מעשר ראשון" - עשירית מהתבואה ניתנת ללוי.

ז. מה עושים עם מעשר שני? "מעשר שני" - עשירית מהתבואה לוקחים לירושלים ואוכלים אותה שם.

ח. האם השמש מצטרף לזימון? אם השמש אכל כזית מצטרף הוא לזימון. [אפילו שהוא לא יושב, אלא קם והולך להגיש].

משנה ב'

ט. מי לא מצטרף לזימון? נשים, עבדים וקטנים.

י. כמה צריך לאכול ולהתחייב בזימון? לפי ת"ק "כזית", [שאכילה היא בכזית], ולפי רבי יהודה "כביצה".

משנה ג'

יא. לפי רבי עקיבא: האם יש הבדל בן שלושה שמזמנין לבין עשרה שמזמנין? כן, יש הבדל:
בשלושה לא אומר אלוקינו, ובעשרה אומר נברך לאלוקינו.

יב. לפי רבי עקיבא: האם יש הבדל בין עשרה למאה, בין מאה לאלף, בין אלף לרבוא? אין הבדל, מעשרה ומעלה תמיד אותו דבר.

יג. לפי רבי יוסי הגלילי: האם יש הבדל בין עשרה למאה, בין מאה לאלף, בין אלף לרבוא? יש הבדל, כפי שמתרבה ומכפיל את עצמו הציבור, גם הברכה משתנה.

יד. באיזה מקום מצא רבי עקיבא שאין הבדל בין עשר למאה? בבית הכנסת יש אותו נוסח בין אם יש עשרה ובין אם יש הרבה יותר.

משנה ד'

טו. 5 אנשים אכלו האם מותר ל-2 - ללכת ולברך לעצמם, ומדוע? אסור ל-2 אנשים ללכת, כי אותם השניים שילכו יפסידו זימון.

טז. 10 אנשים שאכלו האם מותר להם להיחלק ולהיפרד 5 - 5, ומדוע? אסור להם להחלק, אפילו שכל קבוצה תוכל לזמן לעצמה, כי יפסידו שלא יוכלו לומר "נברך לאלוקינו".

יז. 20 אנשים שאכלו האם מותר להיחלק? ולמה? כן, מותר להם להיחלק ל-2 קבוצות, כי לא יפסידו כלום, יהיה לכל קבוצה עשרה ויוכלו לומר "נברך לאלוקינו".

משנה ה'

יח. שתי קבוצות שאוכלות בבית אחד מתי מצטרפים לזימון, ומתי לא? אם מקצת האנשים מקבוצה זו רואים מקצת אנשים בקבוצה השניה, מצטרפין. או שיש אחד שמשמש את שתי הקבוצות.

יט. על איזה יין מברכים "פרי הגפן", מזוג במים או גם לא מזוג במים? [מחלוקת] לפי רבי אליעזר: מברכים "פרי הגפן" רק על יין מזוג במים, ולפי חכמים: מברכים פה"ג אפילו כשהיין לא מזוג במים.

חשוב היטב: למה מי שאכל טבל, או מעשר שלא נתנו את התרומה ממנו או מעשר שני שלא נפדה בכסף, אסור לזמן עליו? כי הוא אכל דבר שה' אסר לאכול, ובוודאי שלא יברך ויודה על זה לה'.